

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 148 (13.379)

Trst, torek, 27. junija 1989

Velika Britanija pristala na prvo fazo »načrta Delors« Madridski vrh ES se je pričel brez spora med članicami

Prvi koraki na poti dokončne uresničitve Evropskega denarnega sistema odvisni od današnjega glasovanja - Mnenja o skupni banki in enotni devizi še vedno deljena

Britanski premier Margaret Thatcher s španskim kolegom Felipom Gonzalesom (Telefoto AP)

MADRID — Vrh vladnih predsednikov dvanajsterice v Madridu, kjer jih gosti kolega Felipe Gonzales, ki tako zaključuje svoj predsedniški mandat, se je pričel v znamenju kompromisa. Ostrih spopadov ni bilo, predvsem zaradi spravnega govora britanske zastopnice Margaret Thatcher, ki je delno pristala na postavke »načrta Delors« o sestavi denarne zveze, ki naj bi stopila v veljavo 1. julija 1990. leta.

Vprašanje denarnega zaveznitva je izredno obsežno in vsebuje, na podlagi izčrpnega načrta, ki ga je sestavil Jacques Delors, postavke za rojstvo bodoče skupne denarne enote in evropske banke. Evropska skupnost bi rada torej dokončno utrdila vse svoje nosilne stebre, pri tem pa ni mogoče jasno razločevati med gospodarstvom (ureditvijo enotne banke, ki naj bi operirala z enotno devizo) in družbo (predvsem glede na politični vpliv posameznih držav).

Prav na gospodarstvu in denarni politiki je evropska dvanajsterica najbolj razdrobljena. Nekateri države, med katerimi tudi Italija, zagovarjajo stališ-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Seja GO SKGZ v Čedadu

Prihodnost Slovencev v boju za priznanje lastnih pravic in krepitev življenjskosti

ČEDAD — Kakšen je položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in katere naloge jo čakajo do konca leta? O tem vprašanju je tekla beseda na Glavnem odboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestel snoči v Čedadu. Poročila in razprava na Glavnem odboru so bili hkrati obračun opravljenega dela in analiza stanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, obenem pa tudi začetek priprav na občni zbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki bo konec letošnjega leta.

Razmišljanje je na to pot usmeril predsednik Klavdij Palčič, ki je v svojem uvodnem poročilu nakazal vrsto vprašanj, ob katerih bi se morala SKGZ, z njo pa tudi vsa slovenska narodnostna skupnost v Italiji, zamisliti in poiskati primerne odgovore, saj gre za probleme, ki so v bistvu nerazdružljivo povezani z življenjem in možnostjo razvoja manjšine. Palčič je začel pri zakonu o zaščiti in pri problemu uradnega priznanja Slovencev v Italiji kot skupnosti. V tem okviru je obravnaval tudi vprašanje utrujenosti, ki

je nedvomno zaznati v manjšini glede na dejstvo, da 40 let dolga pot prizadevanj in naporov za pravice še ni obrodila sadov. Kljub očitni razočaranosti pa morajo Slovenci vztrajati v svojih prizadevanjih, obenem pa paziti, da boj za globalni zaščitni zakon ne krni dela na drugih področjih in ne ohromi tiste življenjskosti, ki je temelj Slovencev kot narodnostne skupnosti.

V nadaljevanju je Palčič omenil težavne odnose med različnimi komponentami v manjšini in posledice, ki jih težavni odnosi imajo na življenje in delo narodnostne skupnosti, nakazal je nove naloge in probleme, ki izhajajo iz burnega dogajanja v Jugoslaviji in v Sloveniji, nato pa se dotaknil tudi Evrope. Nobenega jamstva ni, je poudaril v tem okviru, da bi večja razsežnost, kot je evropska, lahko avtomatično jamčila rešitev manjšinske problematike. V možnost pozitivnih premikov bo treba zato vložiti veliko naporov in dela.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

2. mednarodni dan boja proti mamilom

RIM — Včerajšnji 2. mednarodni dan boja proti mamilom je v Italiji minil s priložnostnimi govori, zagotovili politikov in s slabimi prikritimi polemikami med tistimi, ki skušajo ta problem reševati brez kriminalizacije porabnikov in tistimi, ki bi vse strpali v zapore. Na obzoru pa ni nič konkretnega, saj se politične sile ne morejo zediniti glede skupnega besedila novega zakona o boju proti mamilom.

Predsednik republike Cossiga je včeraj obiskal v Castelgandolfo terapično skupnost San Carlo. Ob svojem odhodu je Cossiga navedel, da je sedaj nekoliko bolj optimističen, saj je v tej terapični skupnosti odkril, kaj pomeni prava solidarnost in vsestranska zavzetost.

Demokratsko sodstvo pa je včeraj objavilo daljši dokument, v katerem odločno zavrača kakršnokoli hipotezo kazenskega preganjanja zaradi enostavnega uživanja mamil. Italijanska komunistična mladina pa je zahtevala »konkretno pobudo«, ki naj bi mednarodni dan boja proti mamilom spremenila »v nekaj bolj konkretnega«, v zakon proti trgovini z mamili, proti mafiji in proti korupciji. Ustanovitelj skupnosti San Patrignano Vincenzo Muccioli je prav tako zaželel, da ne bi mednarodnega dneva zapolnile samo priložnostne besede. Zavzel se je, da bi končno od besed prešli k dejanjem in porazili permisivno kulturo, tako da bi življenje zmagalo nad smrtjo. Muccioli je prav tako opozoril, da novi zakon še vedno drema v parlamentu in da se bo o njem ponovno govorilo šele jeseni. Obenem pa je poudaril, da se bodo medtem nadaljevale aretacije fantov in deklet, ki se zdravijo v skupnosti.

Tokrat se za las ni ponovila letošnja aprilaska tragedija Nesreča na sovjetski jedrski podmornici Eksplozija v primarnem delu reaktorja

OSLO — V Barentsovem morju 350 kilometrov južno od Medvedjega otoka in 110 kilometrov od norveškega priobalnega otoka Sörøy je včeraj na krovu sovjetske jedrske podmornice razreda echo-2 po NATO razpredelnici prišlo do požara. Kot je izjavil sovjetski obrambni minister Dmitrij Jazov je prišlo do eksplozije v primarnem delu reaktorja. Kapitan Kasatkin je takoj poskrbel, da je podmornica izplavala, ukazal izključiti reaktor in poslal klic v sili. Posadka je »havarijo omejila«, podmornica pa je s pomožnimi dizelskimi motorji nadaljevala plovo proti Murmanku s hitrostjo štirih vozlov. Na kraj nesreče sta že prispeli dve sovjetski ladji, v prihodnjih urah pa bo doseгла podmornico posebna oskrbovalna ladja. Jazov je še navedel, da je stopnja radioaktivnosti na krovu »normalna«, da ni nevarnosti radioaktivnega onesnaženja in da ni bil nihče na podmornici poškodovan.

Kljub takim zagotovilom pa so na Norveškem zaskrbljeni. Norveško zunanje ministrstvo je poslalo protestno noto, v kateri navaja, da je uradno sporočilo o nesreči prejelo z osemurno zamudo. V Oslu poudarjajo, da bodo z vsemi sredstvi zaščitili svoje interese, na kraj nesreče so že poslali helikopterje in ladje obalne straže, tako da bodo vzeli vzorce morske vode, da bi izmerili stopnjo onesnaženosti.

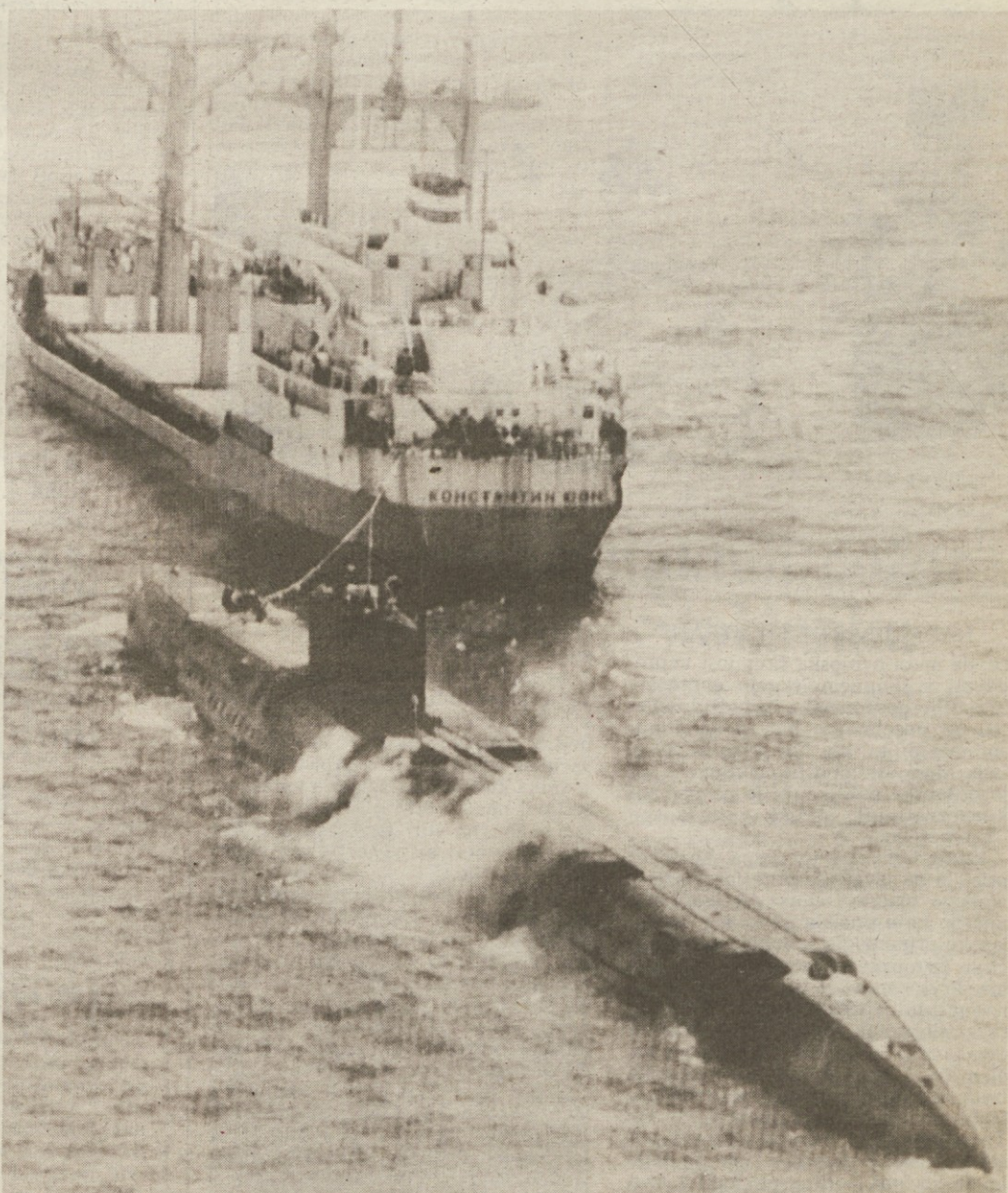
Do nesreče je prišlo približno v istem kraju, kjer je 7. aprila letos doživela brodolom sovjetska jedrska podmornica razreda mike, v katerem je izgubilo življenje 42 članov posadke. Po trditvah nekega sovjetskega podmorniškega kapitana tem nesrečam botruje nestrokovnost kadra, ki upravlja z reaktorji.

Lotteria di Monza: kje je listek AS 66031?

RIM — Lotteria di Monza ali bolje rečeno listek AS 66031 bo v anale italijanskih loterij šel kot neka kriminalna zgodba. »Domnevno neprodani listek«, ki je dobil 2 milijardi lir, je neki turinski prodajalec časopisov vrnil svoji stanovski organizaciji.

Po logiki bi morali take neprodane listke uničiti v Rimu. To vsaj trdi Umberto D'Erico, ki je z ženo več ur iskal dokazilo, da je res prodal zmagovalni listek. Po vsem sodeč pa ni bilo tako. Sinoči so se oglasili odgovorni pri državnem monopolu, ki so od februarja letos zadolženi za vodenje loterij. Po njihovem je turinska prodajalna časopisov res vrnila neprodane listke svoji organizaciji, a to precej dni pred zapadlostjo, tako da je marsikateri listek ponovno šel v prodajo.

Kje so prodali listek, bodo baje ugotovili v prihodnjih dneh. Že sedaj pa uprava državnega monopola zagotavlja, da ni bilo nobene nepravilnosti, da je bil listek AS 66031 normalno prodan. Tega mnenja je tudi finančno ministrstvo, za katero je vse v redu. Če je to res, mora biti neke matrice, odrezek, ki ga hrani vsak prodajalec takih srečk, saj mu zagotovi precejšnjo denarno nagrado, neke vrste provizijo, ki je turinskemu prodajalcu nenadoma splahnela.

Poškodovani sovjetski jedrski podmornici je priskočila na pomoč trgovska ladja, ki ji po ceveh pošilja vodo za hlajenje poškodovanega reaktorja v pričakovanju prihoda oskrbovalne ladje, ki bo podmornico povlekla v Murmansk (Telefoto AP)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 3.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

27. junija 1989

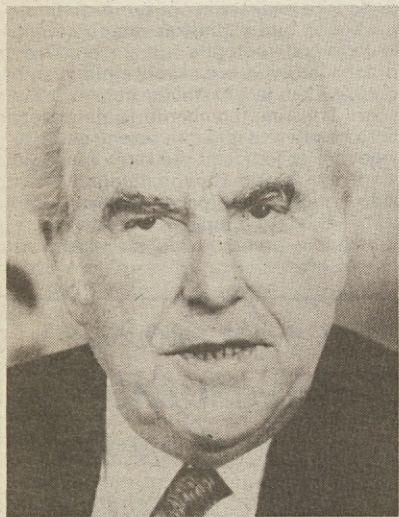
TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 599
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT
Trst

Cian Italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko se je njegovo zdravje nekoliko izboljšalo Le malo upanja za Papandreua da sestavi koalicijsko vlado

Andreas Papandreu (AP)

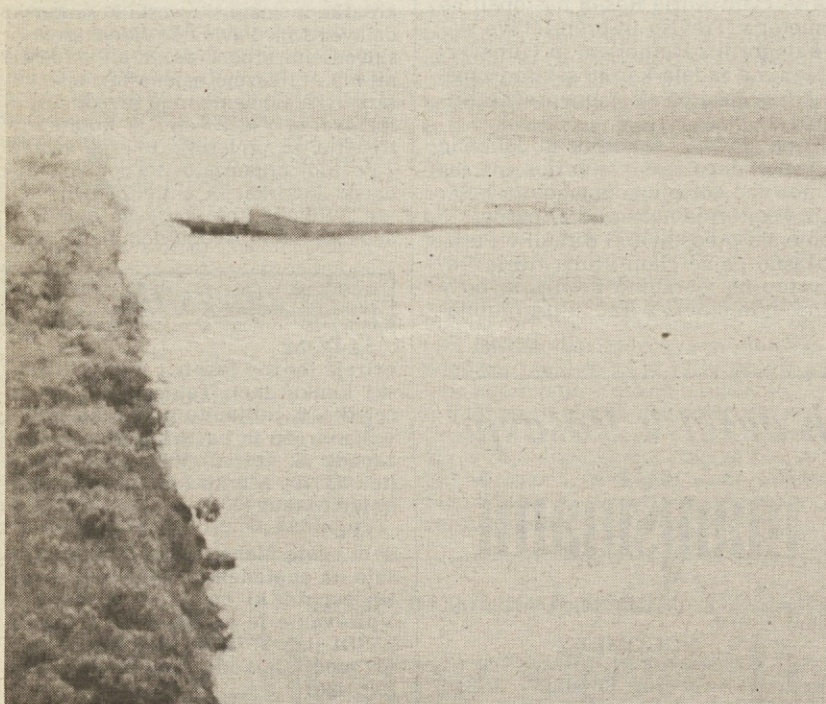
ATENE — Po mirni noči se je zdravstveno stanje grškega premiera Andreasa Papandreua izboljšalo: pljučnica in vnetje ledvic sta pod kontrolo in zdravniki dokaj optimistično gledajo na možnost njegovega popolnega okrevanja. Kljub bolezni pa Papandreu ni zanemaril svojih državnih dolžnosti. V teh dneh je opravljal svojo funkcijo predsednika vlade, pa čeprav opravlja samo začasne posle, dokler ne sestavijo novo vlado. Prav Papandreu pa ima sedaj nalogo, potem ko je slednja spodletela voditelju desničarske Nove demokracije, da sestavi vlado. Edina njegova šansa je, da pregovori Harilaosa Florakisa, vodjo grške komunistične partije in voditelje levičarske koalicije, da sklene zavestništvo s socialističnim Pasokom. Papandreu ima čas do srede, nakar bo moral poročati o izidu svojih prizadevanj predsedniku republike Sarcetakis: če staremu socialističnemu vodite-

lju poskus ne bo uspel, bo nalogo za sestavo vlade prevzel Florakis.

Slednji je sicer že povedal, da nima najmanjšega namena oblikovati dvotranskarske vlade v sodelovanju s Pasokom in še manj z Novo demokracijo. Florakis bi namreč hotel sestaviti vlado, v kateri bi bili predstavniki vseh strank, katere glavni cilj naj bi bil borba proti naraščajoči korupciji. Taka vlada bi na vsak način imela zelo kratko življenje in predsednik republike bo najbrž moral razpisati predčasne volitve.

Edina resna alternativa v Grčiji je koalicijska vlada med Pasokom in združeno levico, vendar so opazovalci mnenja, da je največja ovira za to koalicijo prav stari Papandreu, ki pa noče zapustiti politično prizorišče. Morda bo sedanja bolezen tista, po kateri se bo moral sprijazniti z umikom iz političnega življenja.

Naftna reka v kanalu

V nekaj dneh so bile ZDA prizorišče štirih nesreč, ki so imele težke posledice za okolje. Izredno stanje beležijo tudi pri Houstonu, kjer je tanker »izgubil« veliko količino nafte, ki je delno prekrila gladino plovnega kanala (AP)

»Bogokletne« copate v Bangladešu terjale več mrtvih in ranjenih

NEW DELHI — V Bangladešu se nadaljujejo protestne manifestacije in izgredi islamskih skrajnežev, ki očita-jo neki kanadski transnacionalni družbi, da na bangladeškem tlu proizvaja »bogokletne« copate. V teh neredih je bilo skoraj sto ranjenih, trije demonstranti pa so izgubili življenje.

Prejšnji teden je namreč neki islamski fundamentalistični časopis objavil sliko, ki baje dokazuje, da je na copatah v arabsčini napisano Alah. Oblasti so na zahtevo manifestantov in v upanju, da bodo pomirile duhove, že zaplenile več tisoč copat, proizvajalce »bogokletnih copat« pa prijavile sodstvu. V petek in soboto so bili v raznih krajih Bangladeša protesti, ki so terjali vsaj dva ducata ranjenih. Kljub takim ukrepom pa je včeraj razjarjena množica verskih nestrpnostev skušala zažgati tovarno »bogokletne kanadske transnacionalne družbe« v mestu Tongi. Varnostne sile so to preprečile, med streljanjem pa sta dva demonstranta obležala mrtva, tretjega pa je na begu povozil neki avtomobil.

Odgovorni pri transnacionalni družbi zatrjujejo, da je vsega kriv nesporazum. Na copatah naj bi bila le navadna arabeska, ki so jo prenapetosti zamenjali z božjim imenom.

V San Franciscu je vroče

V Friscu je res vroče, pa ne samo zaradi poletja. V mestu je namreč festival, na katerem se zbirajo topli bratci, homoseksualci, transvestiti in očitno tudi taki, ki jim prav nič ni do ženskih, pa tudi do drugih oblek, kot je razvidno tudi iz slike (Telefoto AP)

V soboto in nedeljo na cestah 39 mrtvih

RIM — Devetintrideset mrtvih in skoraj tisoč ranjenih je obracun prometnih nesreč prejšnjega konca tedna. Po podatkih prometne policije je bilo v soboto na italijanskem cestnem omrežju 7.269.300 vozil, v nedeljo pa 7.459.100.

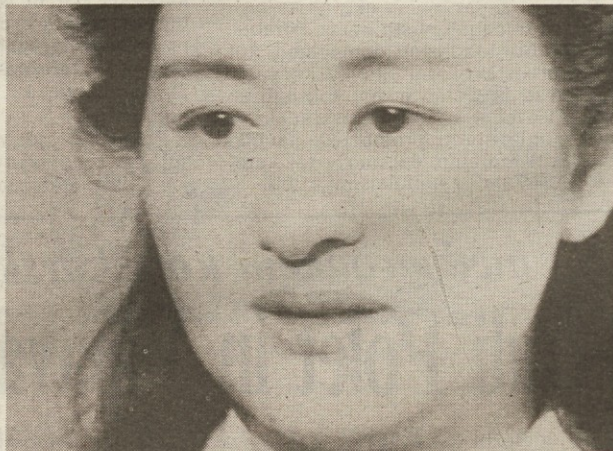
Nedeljski promet je terjal 21 življenj, v soboto pa je umrlo 18 oseb. Zaradi prepovedi tovrnega prometa je bilo manj tovrstnih prometnih nesreč, in sicer v soboto 23, v nedeljo pa le 12. Prometniki so v obeh dneh zabeležili skoraj trideset tisoč prometnih prekrškov, od teh kar sedem sto zaradi nespoštovanja hitrostnih omejitev.

Televizijski nastop Unove gejšše

TOKIO — Škandalozna afera o ljubezenskih razmerjih, ki naj bi jih japonski premier Sosuke Uno imel z nekaterimi gejšami in priležnicami, je pred sinočnjim zadobil otipljivejšje obrise. Ženska, ki je obtožila Uno, da jo je »kupil«, »izkoristil« in »tiraniziral«, je pristala na javni nastop na televiziji. Ime ji je Mitsuko Nakaniši, stara pa je 40 let. Po njenih izjavah, naj bi jo Uno »najel« z redno pogodbo za približno 30 milijonov lir ko je bil šef komisije za raziskave liberaldemokratske stranke.

»Kot sem lahko sama ugotovila,« je izjavila nekdanja gejša, »je Uno oseba, ki ni sposobna dojeti težav in stališč šibkejših ljudi. Zato mislim, da ni primeren za vodstvo države.« Mnenje gejšše je kajpak razveselilo Unove politične nasprotnike, ki so zaradi škandala že pridobili nekaj izredno pomembnih točk. O tem, kar je počenjal z gejšo in priležnicami, pa je Uno odgovarjal novinarjem, ki so ga napadali na neki televizijski tiskovni konferenci. Uno ni bil posebno zgovoren in je skušal prepričati občinstvo, da sta politično in zasebno življenje dve povsem ločeni enoti.

Na slikah (AP): nekdanja gejša Mitsuko in premier Sosuke Uno na televiziji

Maoistični filipinski gverilci med mašo pobili 38 vernikov

MANILA — Osemtrideset ljudi je izgubilo življenje v terorističnem napadu filipinskih gverilcev promaoistične Nove ljudske armade na neko protestantsko cerkveno v Ranu, mali vasici na otoku Mindanao, kakih 990 kilometrov južno od Manile.

Po prvih vesteh so gverilci med mašo vdrli v cerkev in odprli ogenj iz avtomatskega orožja. Med mrtvimi so tudi otroci in ženske plemen Obo in Tabobo. Ubitega pastora, njegovega brata in poveljnika krajevnih »protikomunističnih straž« so obglavili, razbili nabiralnike za miloščino in odnesli 700 pesosov (približno 33 ameriških dolarjev). Preživeli so povedali, da so pred dnevi v vas prišli aktivisti Nove ljudske armade in zahtevali »revolucionarni davek« ter novačila ljudi za gverilo. Vas se jim je uprla in jih izgnala,

vrnili pa so se z okrepitevami in se krvavo maščevali. Napad je bil po mnenju oblasti opozorilo raznim vasem, ki so ustanovile obrambne polvojaške enote, naj ne nadaljujejo s svojim oboroženim odporom proti revolucionarni oblasti.

Pripadniki Nove ljudske armade naj bi bili obnem odgovorni za včerajšnji umor nekega policijskega podpolkovnika v Manili. Do atentata je prišlo v manilskem predmestju Paraque, ko se je podpolkovnik s svojim avtom peljal v službo. Vozilo je prehitel neki minibus, iz katerega so z rafalom preresetali podpolkovnikov avtomobil. To je že drugi atentat na nekega visokega policijskega častnika. Pred dnevi so v podobnem atentatu ubili nekega podpolkovnika, njegovega pomočnika in šoferja.

Ortolani iz zavora proti plačilu 600-milijonske kavcije

MILAN — Uberto Ortolani, ki je pred nekaj dnevi predal italijanski policiji, in tako sam zaključil šestletni beg, bo kmalu zapustil zapor. Milanski sodniki so namreč sprejeli prošnjo Ortolanijevega odvetnika, tako da bo lahko milanski podjetnik že v nekaj dneh na začasni svobodi. Koliko časa bo moral še presedeti v zaporu, pa bo odvisno od hitrosti, s katero bodo njegovi najbližji sorodniki zbrali 600 milijonov lir, ki so jih sodniki zahtevali za kavcijo. Ortolanijevi odvetniki so v težavah zaradi vsote denarja, ki je ne bodo utegnili zbrati v nekaj urah, kot so upali. Pri tem pa so sodniki prišli na roko podjetniku, saj mu ne bo treba redno na policijo, kjer bi se bil moral podpisovati v knjigo prisotnosti.

Sodniki so upoštevali predvsem dejstvo, da je preiskava o Gelliju in framasonski loži P2 že zaključena. Ortolani pa ne bi mogel nikakor vplivati na zbiranje dokazov. Poleg tega pa je Ortolani že v letih in menda precej hudo bolan.

Javni tožilec Pierluigi Dell'Osso je negativno ocenil odločitev milanskih kolegov, ki so po njegovem mnenju imeli preveč obzira do človeka, ki je osumljen, da je zagrešil težke finančne delikte. Sodniki pa so izrazili mnenje, da so to upoštevali, ko so računali kavcijo, ki je res visoka, a ne pretirano. In tudi težave, ki jih imajo Ortolanijevi odvetniki, so strogo formalnega značaja, saj že razpolagajo z vsoto, a ne v gotovini.